

**Pedagogisch beleidsplan
Buitenschoolse opvang Djoy
Versie 2023**

Een kind heeft honderd talen
honderd gedachten
honderd manieren van denken
van spelen van spreken
honderd, altijd weer honderd
manieren van luisteren
verwonderen en liefhebben
honderd vreugden
om te zingen
en te begrijpen
honderd werelden om te ontdekken
honderd werelden om te verzinnen
honderd werelden om te dromen

Inhoud	Pagina
1. Inleiding	3
2. Pedagogische visie en de rol van de pedagogisch medewerkers	3
2.1 De herkomst van de pedagogiek van Reggio Emilia	3
2.2 Uitgangspunten van de pedagogiek van Reggio Emilia als onderdeel van onze visie	3
2.3 De uitgangspunten als onderdeel van onze visie	4
2.4 De eerste pedagoog: de kinderen	6
2.5 De tweede pedagoog: het team	7
2.6 De derde pedagoog: de ruimte	8
3. Uitgangspunten van de buitenschoolse opvang van Djoy	10
3.1 Vrije tijd	10
3.2 De groep	11
3.3 Groepsindeling	11
3.4 Hoe ziet het dagritme er uit	11
3.5 Pedagogisch medewerkers	12
3.6 Leeftijd	13
3.7 Groepen groter dan 30 kinderen	14
3.8 De ruimte	14
3.9 Activiteiten	14
3.10 Sport en bewegen	16
3.11 Speelgoed	16
3.12 Voeding	16
3.13 Vervoer	16
3.14 Nieuwe kinderen	16
3.15 Veiligheid en gezondheid	16
3.16 Aanvragen van extra dagdelen, ruildagen en studiedagen	17
4. De ontwikkeling	17
4.1 Het individuele kind	17
4.2 Sociaal emotionele ontwikkeling	18
4.3 Cognitieve ontwikkeling	18
4.4 Omgaan met anderen	18
4.5 Vroegtijdige puberteit	18
4.6 Kinderinspraak	19
4.7 Veiligheid, zelfstandigheid, vrijheid en eigen verantwoordelijkheid	19
4.8 Vragen, twijfels en zorgen over de ontwikkeling	19
4.9 Observeren en signaleren	19
4.10 Mentorschap	20
4.11 Zieke kinderen	21
4.12 Kinderen met een handicap of beperking	21
4.13 Zindelijkheid	21
5. Veiligheid, gezondheid en continue kwaliteit	22
5.1 Protocol signaleren kindermishandeling	22
5.2 Risico-inventarisatie	22
5.3 Gezondheid en hygiëne	23
5.4 de GGD	23
6. Waarden en normen	24
6.1 Waarden en normen	24
6.2 Visie op het opvoeden met de verschillen in waarden en normen	25
7. Ouders en Klachtenregeling	25
7.1 Samenwerking en afstemming met ouders	25
7.2 Samenwerking met ouders	25
7.3 De Oudercommissie	26
7.4 Klachtenregeling	26

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch kader van Buitenschoolse Opvang Djoy. Het pedagogisch kader geeft aan welke uitgangspunten en werkwijzen binnen onze Buitenschoolse Opvang worden gehanteerd. Het plan beschrijft welke visie onze Buitenschoolse Opvang heeft op de ontwikkeling en opvoeding van kinderen en hoe deze visie binnen onze Buitenschoolse Opvang in praktijk wordt gebracht. Ook wordt er in dit kader informatie gegeven over procedures en werkwijzen van organisatorische aard die worden gehanteerd.

Het pedagogisch kader is bedoeld voor ouders en voor medewerkers van de Buitenschoolse Opvang. Voor ouders is het van belang dat ze weten welke pedagogische uitgangspunten binnen de Buitenschoolse Opvang worden gehanteerd en voor de pedagogisch medewerkers is het een duidelijk houvast.

2. Pedagogische visie en de rol van de pedagogisch medewerkers

Door samen te leven binnen de buitenschoolse opvang delen kinderen, ouders en medewerkers de verantwoordelijkheid voor een positief leefklimaat. We bouwen samen aan een leefgemeenschap, waarin iedereen zich veilig en gewaardeerd voelt, waar we met behoud van identiteit kunnen groeien in diversiteit en solidariteit.

Bij Djoy hebben kinderen een bijzondere band met hun opvoeders en hun omgeving. Er ontstaan duurzame relaties waarin persoonlijke en sociale competenties tot ontwikkeling komen. Men krijgt inzicht in elkaars waarden en normen. Men bouwt samen aan een leerrijke omgeving waar drie pedagogen een belangrijke functie hebben.

Buitenschoolse Opvang Djoy laat zich wat betreft haar visie op mens zijn, de ontwikkeling van kinderen en opvoeden, inspireren door de pedagogiek van Reggio Emilia.

2.1 De herkomst van de pedagogiek van Reggio Emilia

De pedagogiek van Reggio Emilia is afkomstig uit Italië. Reggio Emilia is een klein plaatsje in de streek Emilia Romagna in het noorden van Italië. Van oudsher was de streek Emilia Romagna een communistisch bolwerk. Tijdens de oorlog vingen ouders elkaars kinderen op.

Na de tweede wereldoorlog en de overheersing van het fascisme kraakten ouders een pand om daarin een school voor hun jonge kinderen te stichten, onafhankelijk van de kerk. De opbouw van de maatschappij moest beginnen bij het onderwijs aan kinderen. Het moest een school worden die hun kinderen zou leren om zelf kritisch na te denken. De oorlog had immers laten zien wat er gebeurt als je kinderen enkel opvoedt om te gehoorzamen.

Om er een echte school van te maken werd de onderwijzer Loris Malaguzzi in de arm genomen. Hij verdiepte zich in vele pedagogische visies, maar vond niet een die helemaal aansloot op het onderwijs aan het jonge kind.

Geïnspireerd door verschillende visies, zijn eigen ideeën en de praktijk ontwikkelde hij een eigen pedagogiek, de pedagogiek van Reggio Emilia. In deze pedagogiek ligt de nadruk op wat kinderen kunnen en zijn en niet op wat ze nog niet kunnen en zijn. Men vertrouwt er op dat kinderen alles in huis hebben om zichzelf en de wereld te leren kennen. Dit vertrouwen slaat over op de kinderen.

2.2 Uitgangspunten van de pedagogiek van Reggio Emilia als onderdeel van onze visie

In de pedagogiek van Reggio Emilia worden verschillen als een rijkdom gezien. Elk kind, ieder mens, moet zich in honderd talen kunnen (leren) uiten. Het is aan ons, de volwassenen, om de kinderen met zo veel mogelijk talen in aanraking te brengen door (samen met hen) te bewegen, kleien, knutselen, tekenen, zingen, lezen ..... en door goed naar hen te luisteren. Alleen dan kan elk kind het beste van zichzelf laten zien.

De pedagogiek van Reggio Emilia gaat ook uit van het competente kind, een kind dat alles in huis heeft om zichzelf en de wereld te leren kennen. Dit betekent niet dat het kind alles al kan, maar dat het alle instrumenten in huis heeft om zichzelf en de wereld te leren kennen.

Dit kindbeeld staat dus recht tegenover het (door vele gehanteerde) beeld dat een kind zwak is en daarom bescherming nodig heeft. Kinderen zijn nieuwsgierig, willen graag leren en zich ontwikkelen, een kind wil niet onderwezen worden, maar worden uitgedaagd tot leren.

Dit uitgangspunt geeft ons de opdracht om ervoor te zorgen dat elk kind competent kan zijn, kan ervaren wat hij zelf kan en wil. Dit houdt in dat we moeten zorgen dat kinderen waar mogelijk zelf kunnen eten, zichzelf kunnen aankleden, zelf naar buiten kunnen gaan, zelf hun handen kunnen wassen, zelf speelgoed of ander materiaal kunnen pakken en delen.

Een ander belangrijk uitgangspunt van Reggio Emilia is respect. Om vanuit het kind te kunnen werken, moeten pedagogisch medewerkers oog hebben voor de eigen, unieke wijze waarop het kind zich ontwikkelt en hem hierin respecteren. Om te weten waar het kind behoefte aan heeft en wat hij van ons vraagt, zullen we heel goed naar hem moeten kijken en luisteren. We proberen dit luisteren zichtbaar te maken door middel van (pedagogische) documentatie in de vorm van foto's, videobeelden, dagelijks geschreven overdracht en het groepsdocument.

Binnen Buitenschoolse Opvang Djoy gaan we er vanuit dat iedereen honderd verschillende manieren heeft om te laten zien wat hij wil. Het is aan ons om naar de kinderen te luisteren in honderd talen. Alleen door te kijken naar een kind kunnen we hem leren kennen en zo begeleiden in zijn ontwikkeling. Naast het luisteren naar de honderd talen die het kind heeft om te laten zien wie hij is en wat hij kan, zien wij het als een uitdaging om het kind met zo veel mogelijk talen in aanraking te brengen. Dat wil zeggen dat wij er naar streven het kind te omringen met honderd verschillende soorten muziek, honderd verschillende creatieve materialen, honderd schatten, honderd speelmaterialen...

2.3 De uitgangspunten als onderdeel van onze visie

Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van normen en waarden voortdurend een rol. Een kind moet leren dat niet alles kan en mag. Wij streven ernaar dat een kind bij ons leert dat het eigen normen en waarden heeft en dat een ander dat ook heeft. Ook streven wij ernaar dat onze kinderen elk levend wezen met het nodige respect behandelt. Om dit te bereiken bieden wij een omgeving waarin een kind kan leren omgaan met anderen.

Een omgeving waarin een kind kan ontdekken waar grenzen liggen en aan welke regels het zich moet houden. Vanuit onze visie en de normen en waarden hebben we gezamenlijke uitgangspunten gevormd:

Openheid

We streven er naar om met iedereen (groot en klein) open en eerlijk om te gaan.

We proberen openheid te creëren en te realiseren door gesprekjes aan te gaan met de kinderen, ouders en collega's. Bij de overdracht is er bijvoorbeeld tijd voor een kopje koffie of thee en een rustig gesprekje, ook is dit een moment voor informatieuitwisseling. Er wordt in openheid duidelijk aangegeven waar de grenzen liggen, de kinderen worden hier op een transparante manier bewust van gemaakt.

Vertrouwen

Wij vertrouwen erop dat onze kinderen competent zijn en we geven ze de ruimte om zich op alle gebieden vrij te kunnen ontwikkelen.

Vertrouwen in jezelf en vertrouwen in elkaar vinden we belangrijk. Wij willen de kinderen zelfvertrouwen meegeven, ze laten ervaren dat ze competent zijn. We willen de competentie van de kinderen bevorderen door ze te stimuleren en begeleiden ze in hun eigen handelen.

Wanneer een kind hulp vraagt, kijken onze pedagogisch medewerker eerst of het kind eventueel samen met een ander kind zichzelf kan redden zonder hulp of begeleiding van de volwassene. Zo leren de kinderen op zichzelf te vertrouwen en zelf keuzes te maken. Vooral oudere kinderen hebben behoefte aan privacy, die gerespecteerd wordt door de begeleiding en andere kinderen. Het kan zo zijn dat oudere kinderen buiten het toezicht van volwassenen zich even terugtrekken. Materialen waar de kinderen gebruik van mogen maken zijn op kindniveau bereikbaar en als de materialen niet bereikbaar zijn, kunnen de kinderen er om vragen.

Verbondenheid

Wij werken actief aan verbondenheid en hebben veel aandacht voor vriendschappen, warmte en liefde.

We vinden het belangrijk om ons verbonden te voelen met elkaar. Betrokken te zijn bij de kinderen, ouders en collega's, bij jezelf en de omgeving. We willen kinderen, ouders en collega's laten ervaren dat ze echt gezien worden door ze te betrekken bij het leven op onze Buitenschoolse opvang. Ieder individu heeft zijn eigen kwaliteiten welke we naar voren proberen te halen om de diversiteit van iedereen die we in huis hebben te laten zien. We hechten belang aan de vriendschappen en voorkeuren die ontstaan tussen kinderen, we nemen deze serieus. Bij het doorstromen naar een nieuwe groep proberen we zoveel mogelijk te kijken naar groepjes vrienden die doorstromen.

Plezier en geluk

Plezier hebben in wat je doet, het fijn, leuk en naar je zin hebben en je goed voelen.

We streven ernaar dat iedereen zich bij ons thuis kan voelen. Door het aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen hopen we op een hoog niveau van welbevinden. Als kinderen een hoog welbevinden hebben, kunnen ze zich optimaal ontwikkelen. Wanneer een kind niet lekker in zijn vel zit en geen plezier heeft in wat hij of zij doet, proberen we aan te sluiten bij de behoefte van het kind. Daarbij speelt zowel bij kinderen, ouders als collega's het aangaan van nieuwe uitdagingen als het opdoen van positieve ervaringen een rol. Een sfeer van veiligheid en geborgenheid is namelijk voorwaarde voor het zich kunnen ontwikkelen en om de wereld te kunnen ontdekken.

Respect

Respect voor jezelf, voor anderen en voor je omgeving, de ruimte krijgen om jezelf te zijn en anderen de ruimte geven om zichzelf te kunnen zijn.

Onze groepsleidsters hebben oog voor de eigen, unieke wijze waarmee een kind zich ontwikkelt en respecteren het kind hierin. Het gaat er bij ons niet om wat een kind nog niet is en nog niet kan, maar om wat een kind al wel is en al wel kan. Door op deze manier naar een kind te kijken voelt het zich gewaardeerd en gerespecteerd en groeit zijn zelfvertrouwen. Het begrip respect zorgt er ook voor dat ieder kind competent kan zijn en zich competent kan voelen.

Natuurlijk zijn er een aantal basisregels, vanuit de gedachte respect voor jezelf, voor elkaar en je omgeving. Daarnaast mogen zij elkaar geen pijn doen, zoals niet slaan en schoppen, ruimen ze zelf het speelgoed op, niet op stoelen staan, etc. De oudere kinderen hebben zelf inspraak op de regels, deze worden aangepast in overleg met de kinderen.

Verantwoordelijkheid

Verantwoordelijk zijn voor je eigen handelen en de kinderen verantwoordelijkheid meegeven en zelf keuzes laten maken.

Verantwoordelijk voelen voor jezelf en voor anderen, voor je omgeving en alles wat zich daar in bevindt. Dat betekent goed op jezelf, op anderen en op alles in je omgeving passen. Echter wanneer kinderen anderen of zichzelf beperken door grensoverschrijdend gedrag accepteren wij dit niet. We werken aan de vorming van gewoontes bij kinderen door zoveel mogelijk consequent te handelen en het kind positief te benaderen. Pedagogisch medewerkers zijn zich te allen tijde bewust van hun voorbeeldfunctie.

Onderzoek

De kinderen en jezelf nieuwsgierig maken om nieuwe dingen te leren.

We willen kinderen de ruimte geven tot onderzoek en materialen en activiteiten aanbieden die onderzoek uitlokken. Hierdoor proberen we verwondering teweeg te brengen van waaruit kinderen kunnen leren. Ook vinden we het belangrijk dat binnen het dagritme de kinderen zelf de keuze hebben in de mogelijkheden die we bieden, dat ze zelf mogen kiezen waar en waarmee ze op onderzoek uit gaan. Dit gebeurt onder toezicht of begeleiding van de volwassenen. Daarbij vragen onze pedagogisch medewerkers zich continu af vanuit het oogpunt van veiligheid voor de betrokkenen: tot waar laten we de kinderen zelf onderzoeken en waar ligt de grens van begeleiding, wat kunnen de kinderen zelf en waar hebben ze begeleiding bij nodig. Door kinderen veelvuldig te observeren tijdens het spelen, maar ook tijdens bijvoorbeeld het eten, krijgen de pedagogisch medewerkers zicht op het ontwikkelingsniveau en het gedrag van elk individueel kind.

2.4 De Eerste Pedagoog: de kinderen

Kinderen leren het meest van elkaar. Kinderen fascineren elkaar. Ze zien overeenkomsten en verschillen. De overeenkomsten geven bevestiging en vertrouwen, de verschillen uitdaging en aanvulling.

Opgroeien met leeftijdgenoten

Binnen onze buitenschoolse opvang hebben kinderen hun eigen vaste basisgroep. Er zijn basisgroepen voor kinderen in de leeftijd:

- 4-7 jaar. In deze bso-ruimte beschikken we over 1 basisgroep met maximaal 20 kinderen bestemd voor de kinderen van de scholen de Groene Oase en de Aloysius uit Maasland en 1 basisgroep met maximaal 19 kinderen bestemd voor de kinderen van de school de Schutse uit Maasland en voor de kinderen van de scholen die wij ophalen uit Maassluis.
- 7-12 jaar. Dit is 1 basisgroep met totaal maximaal 30 kinderen per dag.

Binnen de basisgroepen bouwen de kinderen samen met de pedagogisch medewerkers aan een groeps cultuur. Ze delen het dagelijkse leven, waarin ze samen:

- spelen en leren
- waarnemen en praten
- verzinnen en maken
- eten en drinken
- ontspannen en rusten
- feesten en rouwen

Identiteit en sociale acceptatie

Kinderen ontlenen hun zelfwaardering en zelfrespect aan hun positie binnen een groep. Ze willen geaccepteerd worden door andere kinderen en erbij horen, maar tegelijkertijd ook zichzelf kunnen zijn.

Binnen een positief leefklimaat is het van belang dat binnen de groeps cultuur, de eigenheid van kinderen gewaarborgd wordt. Dat de kracht van de groep ieder kind versterkt en niet ondermijnd. We hanteren 3 belangrijke sociale waarden, die voor kinderen begrijpelijk zijn:

- we doen elkaar geen pijn, ook niet met woorden
- we brengen elkaar niet in gevaar
- we maken elkaars spullen niet stuk of kwijt

Dynamische relatie

Doordat opgroeiende kinderen voortdurend veranderen is er sprake van een boeiende dynamische relatie tussen kinderen.

Over en weer versterken zij in hun persoonlijke en sociale competenties doordat zij:

- zich met elkaar verbonden voelen
- wederzijds interesse en respect tonen

- elkaars voorbeeld zijn
- elkaar helpen en verzorgen
- leerervaringen met elkaar uitwisselen
- gedachten en gevoelens met elkaar te delen
- confrontaties samen kunnen oplossen
- elkaar uitdagen binnen gezonde competitie

Samen op onderzoek

Hun onbevangingheid en open houding maakt dat kinderen nieuwsgierig zijn. Vol plezier, enthousiasme en spontaniteit gaan ze samen op avontuur in hun wereld waar fantasie en realiteit samenkomen. Hun leefwereld is een onuitputtelijke bron van verwondering. Ze komen vraagstukken tegen die door middel van creativiteit en vindingrijkheid opgelost kunnen worden.

Kinderparticipatie

Kinderen die echt participeren in hun leefgemeenschap voelen zich betrokken en dragen verantwoordelijkheid. Zij leren dat ze gezien en gehoord worden en dat ze een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan hun eigen leefwereld.

Kinderparticipatie kenmerkt zich door:

- volwassenen die kinderen serieus nemen
- volwassenen die de behoefte en signalen van kinderen waarnemen en opvolgen
- een leefwereld die afgestemd wordt op de beleving en interesse van kinderen
- vrije keuze van kinderen
- inspraak van kinderen

2.5 De Tweede Pedagoog: het team

Ons team is een mix van talenten. Door onder andere met een kunstenaar en een pedagoog te werken proberen we zo goed mogelijk in te spelen op de ontwikkelingsbehoeften van onze kinderen. Ieder van ons is getraind in het kijken en luisteren naar kinderen. Wat hebben ze nodig, wat vragen ze van ons, wanneer moet ik ingrijpen, hoe lang kan ik dit laten gaan? Deze vragen staan centraal in onze werkwijze.

Om kwaliteit en continuïteit binnen Djoy te kunnen garanderen wordt er gewerkt met gediplomeerde pedagogisch medewerkers die in het bezit zijn van minimaal een SPW 3 MBO-diploma en een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Er zijn functie- en taakomschrijvingen van de diverse functies vastgelegd.

Naast de gediplomeerde pedagogisch medewerkers bieden wij stagiaires de mogelijkheid om de passende werkervaring op te doen. Wij hebben stageplaatsen beschikbaar op verschillende niveaus van MBO-2 tot HBO. Stagiaires zijn boventallig en werken altijd onder toezicht/verantwoordelijkheid van de aanwezige Pedagogisch Medewerkers. Alle personeelsleden van Buitenschoolse Opvang Djoy hanteren het Algemeen Beschaafd Nederlands als voertaal.

Ons team bestaat uit vakbekwame beroepskrachten die vanuit maatschappelijk engagement hun professionele leven toewijden aan het belang van kinderen. Zij omarmen de kinderen die aan hen zijn toevertrouwd. Voortdurend investeren zij in een positieve en ontwikkelingsstimulerende relatie.

Ontwikkelingsvolgend stimuleren

Pedagogische medewerkers staan naast de kinderen en om hen heen. Zij luisteren actief naar wat kinderen bezighoudt en beweegt. Men werkt vanuit een open, geïnteresseerde en onderzoekende houding. Eigen kennis en vaardigheden worden niet overgedragen. Men gebruikt ze om het leerproces van kinderen te stimuleren. Medewerkers krijgen steeds nieuwe inzichten en ontwikkelen hun vaardigheden in relatie tot de kinderen.

Voorwaarde scheppende begeleiding

Pedagogische medewerkers organiseren dat kinderen in groepjes van elkaar kunnen leren, samen kunnen spelen en communiceren. Zij waarborgen een warm en gezellig leefklimaat, waarin kinderen zich prettig voelen, plezier hebben en zichzelf kunnen zijn. Zij zorgen voor een uitdagende omgeving die voortdurend is afgestemd op het ontwikkelingsproces van de kinderen.

Waarneming en reflectie

Kindvolgend stimuleren van de ontwikkeling kan niet zonder waarneming en reflectie. Waarnemingen geven antwoord op vragen als: wat boeit kinderen, wat doen ze, wat zeggen ze, wat kunnen ze? Door samen met collega's te reflecteren, krijgt men een volledig beeld van ieder kind. Voor de werkwijze hiervan verwijzen wij naar het protocol Mentorschap.

Pedagogisch medewerkers hebben in dit proces een klankbord bij de leidinggevende tijdens diverse overleggen. Daarnaast worden teams ondersteund via pedagogische werkplaatsen, training en audits.

Competenties van pedagogisch medewerkers

- Emotionele steun: bieden van geborgenheid, warmte, veiligheid en plezier.
- Sensitieve responsiviteit: actief luisteren en zorgvuldig en tijdig interpreteren van alle signalen die kinderen uitzenden, zodat gericht kan worden ingespeeld op hun behoeften.
- Respect voor autonomie: kinderen de ruimte geven tot zelf denken, zelf doen, zelf ontdekken, zelf uitvinden en zelf problemen oplossen.
- Structureren: kinderen overzicht en ordening bieden in hun belevingswereld en omgeving.
- Grenzen stellen: kinderen inzicht geven in beperkingen van zichzelf, hun relaties en omgeving.
- Complimenteren en corrigeren: kinderen bekrachtigen en bijsturen in hun gedrag, met als uitgangspunt dat kinderen binnen een vertrouwensrelatie, in staat zijn tot reflecteren en eigen maken van positief gedrag.
- Praten en uitleggen: kinderen door middel van taal, inzicht geven in de wereld om hen heen. Hierin is ook aandacht voor non-verbale communicatie.
- Ontwikkelingsstimulering: kinderen spel, materiaal en activiteiten aanreiken die hen uitdagen om zijn persoonlijke en sociale competenties verder te ontwikkelen.

2.6 De Derde Pedagoog: de ruimte

Djoy ziet de ruimte als de derde pedagoog. We maken bewuste keuzes voor aankleding, inrichting en materialen. De ruimte is ingericht voor groepsopvang, waarin ieder kind zich thuis moet voelen en recht heeft op een eigen plek voor persoonlijke bezittingen.

Een pedagogische omgeving

De ontdekkingstocht van kinderen komt het best tot zijn recht binnen een omgeving die naast veilig en hygiënisch, vooral leuk, gezellig en uitdagend is. Een pedagogische omgeving nodigt kinderen uit tot:

- ontmoeting en dialoog
- beweging en expressie
- ontspanning, rust en reflectie
- spel en leren
- zintuiglijke waarneming
- vindingrijkheid en creativiteit
- natuurbeleving en (leef-)wereldoriëntatie

Overzichtelijk en herkenbaar

De ruimtes zijn zodanig ingedeeld dat deze overzichtelijk zijn voor kinderen. De ruimtes zijn onderverdeeld in activiteitplekken met het accent op een bepaald ontwikkelingsgebied. De inrichting van deze plekken wordt regelmatig aangepast aan de

interesses van de kinderen, de functie blijft gelijk. Door naamstickers en foto's worden de ruimtes en activiteitenplekken herkenbaar gemaakt.

Activiteitenplekken

De activiteitenplekken verschillen per groep, waardoor op de hele locatie gelijktijdig een breed aanbod van activiteiten mogelijk is. Activiteitenplekken zijn bijvoorbeeld: een leeshoek, ontdekhoek of bouwhoek, de keuken en het atelier.

Buitenruimte

De buitenruimte kan ieder moment van de dag gebruikt worden, wanneer de kinderen hiervoor kiezen. De weersomstandigheden mogen geen belemmering vormen. Net als de binnenruimte zijn ook de buitenruimtes zodanig ingericht dat kinderen er verschillende activiteiten kunnen ondernemen. De kinderen van de buitenschoolse opvang kunnen ook (onder begeleiding) gebruik maken van het op loopafstand gelegen voetbalveld en speelweide.

Materialen

Binnen een ruimte als derde pedagoog wordt zorgvuldig nagedacht over het speelmateriaal. Uitgangspunt is dat het materiaal de fantasie en het onderzoekend vermogen van kinderen versterkt. Daarnaast moet het materiaal van goede kwaliteit zijn en bijdragen aan de duurzaamheid van het milieu.

Naast gericht speelgoed, (poppen, puzzels, constructiemateriaal, spellen) maken we ook gebruik van andere objecten, voorwerpen en materialen die kinderen kunnen uitdagen in hun creativiteit en vindingrijkheid zoals:

- kosteloos materiaal: recycling materialen, dozen, kurken en flessen
- natuurlijk materiaal: stenen, zand en water
- levensecht materiaal: 'echte' huishoudelijke artikelen

Ieder kind is uniek, een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Daarnaast staat een kind erg open voor alles om zich heen en is daarom door de omgeving sterk te beïnvloeden.

Kinderen ontwikkelen zich in belangrijke mate zelf, zij zijn de motor van hun eigen ontwikkeling maar zij hebben daar wel wat bij nodig. Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen in zichzelf en in anderen. Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind.

De rol van de volwassenen is er op gericht het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan.

De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen. Het is dan belangrijk dat volwassenen ruimte geven voor de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat volwassenen de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind.

De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang zijn deskundig op het gebied van de opvoeding en verzorging van kinderen. Zij zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten waarin ieder kind van de groep gerespecteerd wordt. Een pedagogisch medewerker biedt op diverse manieren ondersteuning:

Emotioneel ondersteunen

Laten merken dat je betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren. De pedagogisch medewerker biedt emotionele ondersteuning door bijvoorbeeld te troosten als het kind verdriet heeft, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door de contacten met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.

Respect voor autonomie

Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen en hier positief op ingaan. De pedagogisch medewerker respecteert de autonomie van het kind door hem zo veel mogelijk gelegenheid te geven zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt. De indeling van de ruimte en het programma hebben ook invloed op de mogelijkheden voor kinderen om autonomie te ervaren.

Structuur bieden en grenzen stellen

Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen ruimte geven zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen. Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken. De regels zijn voor de kinderen duidelijk. Kinderen proberen grenzen af te tasten en te overschrijden om te weten wat de gevolgen zijn. Met de regels stelt de pedagogisch medewerker een duidelijke grens.

Informatie en uitleg geven

Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen. Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Bij het geven van informatie en uitleg is het belangrijk ervoor te zorgen dat het geen eenrichtingsverkeer wordt: de pedagogisch medewerker vertelt, het kind luistert.

3. Uitgangspunten van de buitenschoolse opvang

Djoy hanteert voor de buitenschoolse opvang de volgende uitgangspunten:

- De buitenschoolse opvang is een voorziening waar schoolkinderen (uit het basis- en speciaal onderwijs) een deel van hun tijd doorbrengen. Het gaat om de tijd die zij vrij zijn van school, om vrije tijd
- De buitenschoolse opvang biedt kinderen een pedagogisch verantwoord en veilig onderkomen in een ontspannen sfeer
- De kinderen hebben binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de buitenschoolse opvang een grote keuzevrijheid in spel- en contactsituaties
- Binnen de buitenschoolse opvang is een sfeer van verdraagzaamheid en wederzijds respect
- De buitenschoolse opvang heeft aandacht voor zowel de groep als het individu en houdt rekening met de diverse wensen, verschillen, enzovoort
- Ouders en kinderen worden betrokken bij het beleid van de buitenschoolse opvang

3.1 Vrije tijd

Vrije tijd wordt gekenmerkt door het speelse, het niet functionele bezig zijn. Kenmerken van vrije tijd zijn:

- Bezig zijn is belangrijker dan presteren en dat kinderen spelen en daaraan plezier beleven is belangrijker dan wat zij daarbij leren
- Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen ook in hun vrije tijd behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten
- De sociale contacten van de kinderen zijn belangrijker dan het product van een activiteit; zij leren in deze contacten spelenderwijs een aantal dingen die van invloed zijn op hun persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal inzicht, overleg, sociale vaardigheden)

Kinderen mogen op de buitenschoolse opvang de wijze waarop zij hun vrije tijd besteden zelf bepalen.

Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een spel of activiteit. De houding van de pedagogisch medewerker is uitnodigend; hij probeert met enthousiasme en een interessant aanbod de nieuwsgierigheid van het kind te prikkelen. Wel verwachten wij van de kinderen dat zij zich aan gemaakte afspraken houden: heb je je ingeschreven voor een bepaalde activiteit, dan doe je ook mee.

Het is van belang dat er een goede balans is in het aanbod tussen de georganiseerde activiteiten en vrij spel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is een aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Zij willen graag iets nieuws leren en hun vaardigheden oefenen.

3.2 De groep

Naast aandacht voor het individuele kind, zorgt de pedagogisch medewerker voor een goede groeps sfeer waarin het kind sociale ervaringen kan opdoen en zich kan hechten. De pedagogisch medewerker biedt de kinderen de ruimte om van elkaar te leren. Het sociale contact bevordert de pedagogisch medewerker door samen te drinken, samen te spelen en gezamenlijke activiteiten en uitstapjes te ondernemen.

Door het samen spelen in de groep leren de kinderen spelenderwijs samenwerken en afspraken maken. De kinderen worden gestimuleerd in hun zelfstandigheid door zoveel mogelijk zelf een oplossing te zoeken voor eventuele problemen.

3.3 Groepsindeling

De opvang van kinderen vindt plaats in basisgroepen. De samenstelling van de basisgroep is afhankelijk van de leeftijdsopbouw van de kinderen en de oppervlakte van de ruimte. Onze basisgroepen bestaan, in de leeftijd van 4 tot 7 jaar uit 1 groep van maximaal 20 kinderen per dag voor de kinderen van de scholen Groene Oase en Aloysius en 1 groep van maximaal 19 kinderen per dag voor de school de Schutse uit Maasland en de kinderen van de scholen die wij opvang vanuit Maassluis en in de leeftijd van 7-12 jaar ten hoogste uit 30 kinderen.

Vanuit de basisgroep vinden de basisactiviteiten zoals eten, drinken en verjaardag vieren plaats.

Naast de activiteiten die in de basisgroep plaatsvinden, worden er ook activiteiten buiten de basisgroep georganiseerd. Hier kan sprake zijn van samenwerking tussen de verschillende groepen. Bij meerdere basisgroepen in één ruimte is het van belang dat er extra aandacht is voor het waarborgen van de emotionele veiligheid van de kinderen. Voor iedere ouder en kind is het bekend bij welke basisgroep zij horen.

Djoy heeft 2 buitenschoolse opvang locaties. Wij beschikken over 1 buitenschoolse opvang locatie Kastanjehof voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar, bestaande uit 2 basisgroepen. Deze basisgroepen zijn onderverdeeld in 1 groep van maximaal 20 kinderen per dag en 1 groep van maximaal 19 kinderen per dag. Afhankelijk van de aanwezige kinderen worden er 2 beroepskrachten per basisgroep ingezet.

Wij beschikken over 1 buitenschoolse opvang locatie Langetaam voor kinderen in de leeftijd van 7 tot 12 jaar. Op deze groep kunnen maximaal 30 kinderen per dag opgevangen worden. Afhankelijk van de groepsgrootte worden hier maximaal 3 beroepskrachten ingezet.

Op woensdag en op vrijdag worden alle kinderen opgevangen op de locatie Kastanjehof. Afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen wordt er in deze groep per 11 aanwezige kinderen 1 beroepskracht ingezet.

3.4 Hoe ziet het dagritme er uit?

De voorschoolse opvang is geopend van 07.00 uur tot 08.45 uur. De kinderen komen binnen en kunnen rustig aan hun dag beginnen en lekker even spelen. Rond 08.15 uur

maken de kinderen zich klaar om naar school te gaan en brengen wij de kinderen die naar school gaan in Maasland lopend naar school. De kinderen die buiten Maasland naar school gaan brengen wij veilig en op tijd met onze bussen naar school. Hoewel tussenschoolse opvang veelal op de scholen wordt aangeboden bieden wij deze mogelijkheid ook aan voor kinderen die in Maasland naar school gaan. Wij halen de kinderen tussen de middag lopend op uit school, eten bij de buitenschoolse opvang een boterham en drinken hierbij vruchtensap, thee, melk of water. Na het eten is er nog even tijd om te spelen en ook nu brengen wij de kinderen lopend en ruimschoots op tijd weer naar school.

De naschoolse opvang is van 14.00 tot 18.30 uur. Wij halen de kinderen in Maasland lopend op uit school, de kinderen uit Maassluis vervoeren wij met onze busjes.

Wanneer de kinderen aankomen bij de bso gaan zij eerst even naar het toilet en de handen wassen. We drinken een beker vruchtensap, thee, bouillon, melk of water en eten vers fruit en bieden wij de kinderen ook rauwkost aan. Tijdens dit eet- en drinkmoment wordt er besproken wat we die middag gaan doen. We bieden de kinderen de mogelijkheid om creatief aan de slag te gaan in het atelier, buiten te spelen, zich te vermaken in het sport- & spellokaal, te lezen, huiswerk te maken, spelletjes te doen en af en toe mogen ze ook even televisie kijken.

Tussen 17.00 en 17.15 uur gaan we weer aan tafel. De kinderen krijgen dan een crackers met hartig beleg, ontbijtkoek met of zonder een beetje boter, een cracker, een rijstwafel of bijvoorbeeld een sultana of liga. We bespreken ook op dit moment wat we gaan doen tot het moment dat de kinderen door de ouders wordt opgehaald.

Op woensdagmiddag worden de kinderen vanaf 12.00 uur opgehaald van school. Als we binnen zijn gaan we eerst naar het toilet en handen wassen. Dan gaan we aan tafel in de basisgroep met de vaste beroepskracht om een boterham te eten.

Bij broodmaaltijden wordt er altijd voor bruin brood gekozen. Er is zowel hartig als zoet beleg. Als hartig beleg kan er worden gekozen uit kipfilet, ei, smeerkaas, kipgrillworst, kipgehakt of kaas. Bij zoet beleg is er onder andere keuze uit appelstroop, zonnefruit of hagelslag. De kinderen kiezen zelf wat ze op hun brood willen. Er wordt op gelet dat een kind niet te veel eet en dat een kind niet te veel zoetheid op brood eet. We eten om en om een boterham met zoet of hartig beleg. De voorkeur gaat uit naar een eerste boterham met hartig beleg. Bij de broodmaaltijd drinken we thee, melk of water. We bespreken ook nu weer de dagindeling. Rond 15.00 uur gaan we weer aan tafel om iets te drinken en eten we fruit en rauwkost, om 17.00 uur eten we weer een cracker, ontbijtkoek, een sultana of een liga en drinken we water, vruchtensap of melk.

Tijdens vakantie- en studiedagen is de buitenschoolse opvang geopend tussen 07.30 en 18.30 uur. Het eerste eetmoment is dan tussen 09.30 en 10.00 uur. We eten ontbijtkoek en drinken vruchtensap. Om 12.30 uur eten we de broodmaaltijd, rond 15.00 uur fruit en rauwkost en tenslotte rond 17.00 uur crackers, rijstwafels of sultana. Af en toe wordt er tijdens de vakantie's afgeweken van het voedingsbeleid en eten we een keer tosti's, patat, een broodje knakworst of bijvoorbeeld pannenkoeken. Het is tenslotte best wel saai om elke dag boterhammen te eten.

Tijdens de zomervakantie bieden we een enorm gevarieerd programma aan. We zorgen ervoor dat we iedere dag naar buiten gaan en wanneer het weer dit niet toestaat bieden we de kinderen zeer wisselende activiteiten aan. We maken natuurlijk ook uitstapjes, bijvoorbeeld naar het strand, een speeltuin, het zwembad of naar het bos. Wanneer het weer het niet toestaat hebben we ook de mogelijkheid om van de plaatselijke sporthal of de locatie van de scouting gebruik te maken.

3.5 Pedagogisch medewerkers

Per tien aanwezige kinderen in de leeftijd 4-7 jaar is er één beroepskracht aanwezig. Bij basisgroepen die uitsluitend bestaan uit kinderen van 7 tot en met 12 jaar, geldt dat in plaats van een beroepskracht een extra gekwalificeerde volwassene kan worden ingezet als derde beroepskracht. Bijvoorbeeld dertig kinderen met twee pedagogisch medewerkers en een extra volwassene, die meewerkt in het primaire proces.

Wanneer de kinderen bij activiteiten de basisgroepen verlaten wordt de maximale omvang van de basisgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.

Ons team bestaan uit pedagogisch medewerkers, allen in het bezit van een relevant diploma, niveau 3 en 4. De pedagogisch medewerkers ontvangen jaarlijks bijscholing op verschillende onderwerpen zoals EHBO en BHV. Ook stimuleren wij het team om aanvullende cursussen of opleidingen te volgen voor hun pedagogische ontwikkeling en creatieve ontwikkeling.

Eens per jaar zal er een voortgangsgesprek plaats vinden waar in de werkhouding, pedagogische kwaliteiten van een medewerker wordt besproken en hierin zal, indien nodig, coaching plaats vinden.

Naast het ontwikkelen van het pedagogisch beleid, zorgt de pedagogisch beleidsmedewerker als coach voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Een coach begeleidt en traint de medewerker(s) bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

We houden ons aan de BKR die vanuit de overheid is vastgesteld. Het is per leeftijd vastgesteld hoeveel leidsters er per groepsleeftijd moeten worden ingeroosterd. De Wet Kinderopvang geeft de kinderopvangorganisatie de mogelijkheid om tijdens de schoolweken een half uur en tijdens de vakantieperiode 3 uur per dag af te wijken van de BKR.

Dat betekent dat er tijdens deze uren minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden dan volgens de BKR verplicht is.

Tijdens de VSO en NSO zullen wij, in verband met het ophalen van de kinderen op de diverse scholen afwijken van het leidster-kindratio tussen half 3 en 3 uur. Wanneer er om welke reden dan ook dit half uur wordt overschreden wordt er een extra gekwalificeerde volwassene op de groep ingezet. Tijdens de vakantieperiode maken wij gebruik van deze tijden tussen 08.00 en 09.30 uur en tussen 16.30 en 18.00 uur. Wanneer er om welke reden dan ook deze tijden worden overschreden wordt er een extra gekwalificeerde volwassene op de groep ingezet.

3.6 Leeftijd

De kinderen binnen de buitenschoolse opvang variëren enorm in leeftijd. Dit leeftijdsverschil heeft een aantal voordelen:

- Jonge kinderen leren van de oudere kinderen en de oudere kinderen ontwikkelen zorgzaamheid voor de jongeren
- Jonge kinderen worden gestimuleerd in hun spel door oudere kinderen
- Het benadert de thuissituatie
- Kinderen leren rekening houden met elkaar
- Kinderen worden gestimuleerd voor zichzelf op te komen
- Kinderen kunnen gedurende de gehele opvangperiode in dezelfde groep blijven
- Kinderen nemen deel aan activiteiten die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau.

Er zijn ook nadelen aan het grote leeftijdsverschil. De jonge kinderen kunnen het spel van de oudere kinderen storen of de oudere kinderen kunnen te overheersend zijn in de groep.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat iedereen voldoende ruimte krijgt. Bij het activiteiten aanbod wordt rekening gehouden met het leeftijdsverschil door bijvoorbeeld twee verschillende activiteiten of activiteiten per groepsruimte aan te bieden.

Bij de buitenschoolse opvang kan er sprake zijn van een splitsing van de opvanggroep naar leeftijd of schoolgroepen (bijvoorbeeld groep 1 t/m 3 en 4 t/m 8). De opsplitsing in

leeftijdsgroepen is geen uitgangspunt bij de buitenschoolse opvang van Djoy. Er zijn zowel voordelen als nadelen die onder andere gebaseerd is op de beschikbare ruimte(n), de groepssamenstelling en de sfeer.

3.7 Groepen groter dan 30 kinderen

Soms komt het weleens voor (met name in de vakantieperiodes) dat we groepen samenvoegen en we meer dan 30 kinderen in een groep hebben. Om de fysieke en persoonlijke veiligheid van kinderen in een grote groep te waarborgen hanteren wij in deze situatie de volgende regels:

- De pedagogisch medewerkers weten voor welke kinderen zij specifiek verantwoordelijk zijn
- De kinderen weten welke pedagogisch medewerker hun directe aanspreekpunt is
- Iedere pedagogisch medewerker heeft maximaal 10 kinderen (groep 4-7 jaar), 11 kinderen (groep 4-12 jaar) of 12 kinderen (groep 7-12 jaar) waar zij specifiek verantwoordelijk voor is.

Daar waar mogelijk verdelen we de grote groep en de activiteiten in tweeën, hierbij houden we rekening met de leeftijden en de behoeften van de kinderen, zo worden de groepen overzichtelijker en makkelijker te sturen door de pedagogisch medewerkers.

3.8 De ruimte

De buitenschoolse opvang voldoet aan alle eisen die, door onder andere de GGD en de Brandweer, gesteld worden en voldoet aan de eisen die voortvloeien uit de Wet Kinderopvang.

Aspecten die Djoy belangrijk vindt zijn:

- De ruimte biedt voldoende mogelijkheden voor alle leeftijden en de verschillende behoeften van de kinderen
- De ruimte biedt voldoende rust maar ook uitdaging
- De ruimte is uitnodigend
- De ruimte heeft een huiselijke sfeer
- De ruimte is multifunctioneel ingericht voor de verschillende gebruikers
- Er bestaat de mogelijkheid tot buitenspelen

3.9 Activiteiten

Zoals al eerder beschreven, bepalen kinderen zelf hoe zij de tijd op de buitenschoolse opvang invullen. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Buitenschoolse opvang is vrije tijd: tijd hebben om lekker niets te doen blijft ook belangrijk
- De buitenschoolse opvang is voor en van de kinderen; het aanbod wordt mede door en met behulp van de keuzes van kinderen bepaald
- Wij bieden vertrouwde activiteiten, maar bieden ook nieuwe dingen aan en dagen kinderen uit
- Het aanbod is voor alle leeftijden, voor jongens en meisjes, waarbij rekening gehouden wordt dat oudere kinderen meer behoefte kunnen hebben aan uitdaging in activiteiten
- Intern en extern willen wij meer samenwerken

Bij de buitenschoolse opvang onderscheiden wij drie soorten activiteiten:

- Vrij spel
- Open activiteiten
- Gestructureerde activiteiten (bijvoorbeeld sportdag)

Vrij spel

Kinderen bepalen zelf wat zij gaan doen, hoe lang en met wie. Zij kunnen in principe zelfstandig aan de slag. De pedagogisch medewerker heeft een minimale bemoeienis; meer een ondersteunende en begeleidende rol.

Voorbeelden:

- Vrij buiten spelen in zandbak, klimrek, hangen, voetballen, tikkertje spelen, een gezelschapsspel spelen
- Binnen in de poppenhoek spelen
- Sporten in de sportruimte
- Knutselen (kind wil bijvoorbeeld een schilderij maken; pedagogisch medewerker zorgt op dat moment voor de materialen)
- Mee boodschappen doen

Open activiteiten

De pedagogisch medewerker bereidt iets voor. Kinderen kunnen kiezen:

- Hier aan mee te doen
- Hier niet aan mee te doen
- Later in te stromen

De activiteit heeft meer "inhoud" dan vrij spel. Het is iets dat de pedagogisch medewerker bewust aanbiedt en van te voren is voorbereid en er is tijd voor vrij gemaakt (zoals bijvoorbeeld een estafetteloop, een kookactiviteit, een spel in het bos of langere tijd werken aan een project).

Een kleurplaat aanbieden of ter plaatse tikkertje spelen valt hier niet onder. Dit valt onder vrij spel.

Gestructureerde activiteiten

Deze activiteiten worden door een projectmedewerker georganiseerd. Het gaat hier om groter opgezette activiteiten, die meerdere keren achter elkaar zullen plaatsvinden. Open deelname is in principe niet mogelijk. Kinderen tekenen zich hierop in (met handtekening van ouders wanneer deze activiteiten worden aangeboden door externe aanbieders).

De activiteiten sluiten aan bij de wensen en mogelijkheden van de kinderen. Het aanbod is divers, wat betekent dat er een afwisseling is in de soort activiteit, de dag waarop de activiteit plaatsvindt en voor welke leeftijd. Daarbij wordt ook rekening gehouden dat de vier ontwikkelingsgebieden, die door spel gestimuleerd worden aan bod komen, cognitieve ontwikkeling, taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling.

Computer- en televisiegebruik

In de leefgroepen zijn een televisie en een computer met internet beschikbaar voor de kinderen. Het gebruik van internet, computer, e.d. is niet meer weg te denken uit de maatschappij en kinderen gebruiken deze media niet alleen als spel maar ook voor educatieve doeleinden.

De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang gaan bewust om met het gebruik van deze media. Dit resulteert in de volgende uitgangspunten:

- De TV, video en computer worden in principe niet gebruikt als zoethoudertje of uit gemak
- De pedagogisch medewerker bepaalt op welk tijdstip de computer of TV aan mag en hoe lang er gekeken en/of gespeeld wordt
- De pedagogisch medewerker houdt in de keuze van spelletjes en films rekening met het verschil in leeftijd
- De computer is dusdanig in de groep geplaatst dat er voldoende zicht op is.

Djoy zal proberen te voorkomen dat kinderen op sites komen die niet geschikt zijn voor hun leeftijd. Daarnaast proberen wij de kinderen bewust te maken van de gevaren van het internet. De computer is dusdanig in de ruimte geplaatst dat er voldoende zicht op is. Onze regels worden afgestemd met de richtlijnen van de basisscholen.

3.10 Sport en bewegen

Bewegen is belangrijk voor kinderen. Bij de buitenschoolse opvang vinden wij het belangrijk dat de kinderen naar buiten gaan en spelen. Bewegen kan in de vorm van vrij spelen, georganiseerde spellen en sporten. Op landelijk en gemeentelijk niveau is er veel aandacht voor bewegen door kinderen. De buitenschoolse opvang houdt deze ontwikkelingen in de gaten door hierop aan te sluiten. Wanneer de weersomstandigheden het niet toelaten om naar buiten te gaan hebben de kinderen van de buitenschoolse opvang de beschikking over het sportlokaal met daarin diverse sport- en spelmateriaal.

3.11 Speelgoed

Het speelgoed dat bij de buitenschoolse opvang aanwezig is, is prikkelend voor de fantasie en gevarieerd. Kinderen kunnen zelf het speelgoed pakken, wanneer zij er niet bij kunnen wordt dit door de pedagogisch medewerker aangegeven. Er is voldoende aanbod voor alle leeftijdsgroepen. Kinderen worden ook betrokken bij de aanschaf van nieuw speelgoed.

3.12 Voeding

Djoy wil de bewustwording van en kennis over het belang van een gezond eet- en beweegpatroon van kinderen (ter voorkoming van overgewicht) bevorderen. Door middel van het verstrekken van gezonde voeding werkt Djoy mee aan de gezondheid van kinderen. Daarbij volgt zij de adviezen van het Voedingscentrum en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Djoy houdt rekening met allergieën en diëten van kinderen.

3.13 Vervoer

Tijdens de schoolweken worden de kinderen die buiten Maasland op school zitten met een bus of auto van school gehaald en naar de buitenschoolse opvang gebracht. In het pedagogisch werkplan is uitgewerkt wat hierbij de regels en afspraken zijn met ouders, kinderen en school. In de landelijke vervoersregels (maart 2006 en sinds 1 mei 2008 aangescherpt) staat dat kinderen vastgezet dienen te worden in de auto en op welke wijze. Djoy werkt volgens deze regels.

3.14 Nieuwe kinderen

Nieuwe kinderen worden spelenderwijs wegwijs gemaakt in de buitenschoolse opvang. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat kinderen kennismaken met andere kinderen en met de mogelijkheden van de buitenschoolse opvang. Wij bieden de ouders en de kinderen ook de mogelijkheid om vooraf te komen wennen. Wanneer een kind doorstroomt van het kinderdagverblijf naar de Buitenschoolse opvang zullen wij in overleg met de ouders het kind een aantal keer laten wennen om de overgang naar de buitenschoolse opvang voor het kind zo prettig mogelijk te laten verlopen.

3.15 Veiligheid en gezondheid

De pedagogisch medewerker biedt het kind een voldoende veilige en gezonde omgeving aan, waarin hij ongehinderd op onderzoek uit kan gaan. Djoy maakt daarom continue een risico-inventarisatie die aansluit op onze praktijk. Hierdoor krijgen wij inzicht in de risico's die kinderen zouden kunnen lopen en kunnen wij waar nodig passende maatregelen treffen. Deze maatregelen beschrijven wij in een plan van aanpak. Hierin staat tevens aangegeven wat wij binnen welke termijn doen. Djoy beschikt tevens over huisregels. Hierin staan afspraken over het doen en laten binnen de buitenschoolse

opvang. De GGD is door de gemeente ingeschakeld als toezichthouder en voert jaarlijks een onderzoek uit om toe te zien op het naleven van de Wet kinderopvang.

3.16 Aanvragen extra dagdelen, ruildagen en studiedagen

Ouders kunnen via het ouderportaal een verzoek doen voor het aanvragen van extra dagdelen. Binnen 24 uur wordt gekeken of hiervoor een mogelijkheid is. Wanneer de groepsgrootte dit toelaat worden deze kinderen zoveel mogelijk in hun eigen groepsruimte ingedeeld (4 tot 7 jaar of 7 tot 12 jaar). Wanneer dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld zijn er alleen kinderen aanwezig van 4 tot 7 jaar en wordt er extra opvang aangevraagd voor een kind ouder dan 7 jaar) wordt dit overlegd met de ouders waarna zij kunnen beslissen of dit gewenst is voor hun kind(eren). Aan de kinderen die buiten de leeftijdsgroep vallen worden wel activiteiten op leeftijdsniveau aangeboden.

Er zijn mogelijkheden om een dagdeel of een dag te ruilen. Voorwaarde is natuurlijk dat er op de groep nog ruimte genoeg is. Je kunt een ruiling via het ouderportaal aanvragen. Wanneer een kind ziek is geweest heeft dit geen gevolgen voor de maandelijkse bijdrage, de uren zijn contractueel vastgelegd, ongeacht of hier ook daadwerkelijk gebruik van wordt gemaakt. Het is echter wel mogelijk om die gemiste dag in te halen. Dit moet binnen een maand gebeuren en gaat middels een extra aanvraag via het ouderportaal. Hieraan kunnen echter géén rechten worden ontleend, ruilen van een dag is een service en geen verplichting.

Gemiste dagen i.v.m. vakantie of de officiële Nederlandse feestdagen vallen niet onder deze regeling en kunnen dan ook niet worden geruild of ingehaald..

Een studiedag aanvragen kan ook via het ouderportaal. Het is alleen mogelijk om een studiedag aan te vragen op de dagen dat de kinderen hun 'normale' naschoolse opvang hebben. Voor kinderen die incidenteel naar de bso komen worden de aanvragen alleen goedgekeurd wanneer er kinderen met een vast rooster voor de hele dag op de planning staan. Studiedagen dienen minimaal een week van tevoren worden aangevraagd en ook hier geldt dat de aanvraag alleen wordt goedgekeurd wanneer de groepsgrootte dit toelaat.

4. De ontwikkeling

4.1 Het individuele kind

Zodra een kind naar de basisschool gaat, komt het in aanraking met een nieuw opvoedingsmilieu. Naast de ouders en de pedagogisch medewerkers van de opvangvoorziening, gaan leerkrachten een rol spelen. Deze drie groepen opvoeders zijn op hun eigen wijze met het kind bezig.

Ten opzichte van de thuissituatie en de school vervult de buitenschoolse opvang een aanvullende, maar ook eigen rol. De buitenschoolse opvang kan het kind mogelijkheden bieden die thuis en op school soms niet aanwezig zijn. Bijvoorbeeld door het aanbod van spelmaterialen en activiteiten, dan wel door het bieden van een veilige speelomgeving. De opvang van basisschoolkinderen gebeurt in een huiselijke, niet-schoolse sfeer waarin ieder kind individueel en in groepsverband gerespecteerd wordt. De buitenschoolse opvang biedt het kind een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten.

De wereld van het jonge schoolkind breidt zich sterk uit. Het kind zoekt steeds meer zijn eigen weg. Hierna beschrijven wij een aantal aspecten uit het leven van een basisschoolkind in relatie tot de buitenschoolse opvang.

4.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Het schoolkind gaat in grotere groepen spelen en sluit zich aan bij sport- en/of spelclubs. Tijdens het spelen in groepen ervaart het kind gevoelens van leiderschap, competitie, samenwerking en dergelijke.

De eigen persoonlijke zelfstandigheid wordt duidelijker. Het kind ontleent hier meer zelfvertrouwen aan.

Pedagogisch medewerkers bevorderen dit zelfvertrouwen door het kind te helpen een positief zelfbeeld te vormen. Een kind dat zich gewaardeerd voelt om wat hij doet, dat gestimuleerd wordt om een taak af te maken, dat aangesproken wordt op de eigen verantwoordelijkheden en dat weet dat zijn mening ook waarde heeft, zal zich vrijer en zekerder gedragen en optreden naar anderen.

De pedagogisch medewerker van de buitenschoolse opvang houdt in zijn houding jegens de kinderen en in het aanbod van activiteiten rekening met bovenstaande.

Kinderen hebben op momenten ook behoefte aan rust en/of lichamelijke aandacht in de vorm van knuffelen en bij elkaar zitten.

Bij het oudere schoolkind ontwikkelt zich een verschil in manifestatie tussen jongens en meisjes. Jongens en meisjes spelen vanaf een jaar of tien meer gescheiden dan voorheen en staan kritischer ten opzichte van elkaar. Het aanbod van activiteiten aan kinderen vanaf acht jaar zal dan ook anders zijn dan dat aan de jongere leeftijdsgroepen.

4.3 Cognitieve ontwikkeling

Op school leert het kind een aantal nieuwe vaardigheden zoals lezen, spellen, schrijven en rekenen.

Voordat een kind deze zaken kan leren, moet aan een aantal voorwaarden voldaan zijn. Het kind moet zich kunnen concentreren, kunnen luisteren, beschikken over voldoende taalschat en het moet woorden kunnen analyseren. In de eerste levensjaren wordt hiervoor al de basis gelegd. Op school leert een kind in toenemende mate zelfstandig taken uit te voeren en problemen op te lossen. Omdat in het onderwijs met name het verwerven van cognitieve vaardigheden centraal staat, kenmerkt de buitenschoolse opvang zich als een plek waar expressie, creativiteit en samenspel centraal staan. De middelen en materialen die aangeschaft zijn, staan daar ten dienste van.

4.4 Omgaan met anderen

Meer dan peuters zijn schoolkinderen gevoelig voor de reactie van andere kinderen en volwassenen. Is het voor een peuter/kleuter nog heel gewoon bescherming te zoeken bij de volwassenen, naarmate het kind ouder wordt, wordt dergelijk gedrag als kinderachtig beschouwd.

Schoolkinderen kunnen zich zorgen maken om zaken als: het voor schut staan tegenover leeftijdgenootjes, het zich buitengesloten voelen, het eigen uiterlijk, ruzies thuis en de dood. De manier waarop het kind met de zorgen omgaat, wordt deels bepaald door zijn levensinstelling en zelfbeeld.

Kinderen van een jaar of tien kunnen steun ontleen aan een gezellig gezin van een vriendje, een eigen club, een geheime speelplek of een huisdier.

Alle kinderen krijgen wel eens ruzie. In eerste instantie laat de pedagogisch medewerker de kinderen ruzie zelf oplossen. Daar waar dit niet lukt, helpt de pedagogisch medewerker de kinderen naar oplossingen te zoeken.

4.5 Vroegtijdige puberteit

Tegenwoordig begint de puberteit van kinderen steeds vroeger. Dit geldt met name voor meisjes. Dit uit zich bijvoorbeeld in een groeisprint en de groei van de borsten. Deze verandering is voor kinderen niet altijd gemakkelijk, zeker als je nog erg jong bent en je fysiek al veel verder ontwikkeld bent dan jouw leeftijdgenootjes. De pedagogisch medewerkers zijn hier alert op.

4.6 Kinderinspraak

Kinderinspraak vergroot de betrokkenheid en het verantwoordelijkheidsgevoel. Daarnaast vergroot het de kans dat de activiteiten en het materiaal beter aan de wensen voldoen. Kinderinspraak is een uiting van respect voor de mening van kinderen. Als kinderen betrokken worden bij het opstellen en wijzigen van regels, houden zij zich er beter aan en spreken zij elkaar daarop aan. Het is een stimulans voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden want zij leren onder andere onderhandelen en compromissen te sluiten.

Het is niet alleen goed voor de kinderen. Het geeft de volwassenen namelijk ook inzicht in de belevingswereld van de kinderen. Jonge kinderen kunnen hun ideeën en wensen niet altijd concreet verwoorden. De pedagogisch medewerker let op hun signalen. Kinderen worden betrokken bij de keuze van bijvoorbeeld activiteiten en speelgoed.

4.7 Veiligheid, zelfstandigheid, vrijheid en eigen verantwoordelijkheid

Kinderen hebben behoefte aan veiligheid en geborgenheid. De zorg voor fysieke veiligheid staat soms de drang naar zelfstandigheid en vrijheid in de weg. Een ander spanningsveld is te constateren tussen voldoende toezicht houden op de kinderen vanwege de veiligheid en de wens van opgroeiende kinderen tot meer vrijheid en eigen verantwoordelijkheid.

Kiezen voor veiligheid en toezicht is de gemakkelijkste weg, maar voor de kinderen betekent dit een belemmering van hun ontwikkeling en het kan ook een belangrijke reden zijn om niet meer naar de buitenschoolse opvang te willen. Hierin goed kiezen, betekent dat jij de kinderen goed moet kennen en moet weten wat de kinderen aankunnen en wat zij nodig hebben.

Het ene kind heeft meer behoefte aan vrijheid dan de ander en zij verschillen ook in de mate waarin zij dat aankunnen. Ook ouders hebben daar verschillende meningen over. Het is dan ook mogelijk als ouder en kind aan te geven wat de vrijheden van een kind zijn. Dit kan betekenen dat er wordt afgesproken dat een kind zelfstandig naar de buitenschoolse opvang mag komen, buiten het terrein van de buitenschoolse opvang mag spelen of naar een vriendje of vriendinnetje mag. Door dit samen met kind en ouder te bespreken, wordt de autonomie van het kind gerespecteerd en de zelfstandigheid gestimuleerd.

Alle kinderen moeten uiteindelijk op eigen benen staan. Om kinderen op te laten groeien tot zelfstandige wezens is het goed hen te stimuleren op hun eigen houtje activiteiten te ondernemen; situaties te creëren waarin zij zonder tussenkomst van een volwassene met zelfgekozen zaken bezig kunnen zijn en hen uit te nodigen verantwoordelijkheid te nemen voor de uitdagingen die zij zijn aangegaan. Zodat zij kunnen zeggen: "Dat kan ik zelf!"

Kinderen worden uitgedaagd om eerst zelf te proberen iets op te lossen. Dit kan zowel het uitproberen van een nieuwe vaardigheid als het oplossen van een ruzie zijn. De pedagogisch medewerker heeft hierin een aanmoedigende rol en biedt handreikingen aan.

4.8 Vragen, twijfels en zorgen over de ontwikkeling

Tijdens het werken met kinderen kunnen zich situaties voordoen waarbij het onduidelijk is of er al dan niet iets met het kind aan de hand is. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het signaleren van mogelijke ontwikkelingsstoornissen of de dreiging ervan. Met betrekking hiertoe is de pedagogisch medewerker gesprekspartner voor de ouders.

4.9 Observeren en signaleren

Bij heel jonge kinderen is het moeilijk een maat vast te stellen voor wat wel of niet afwijkend is door de grote variatiebreedte in de ontwikkeling en het feit dat

ontwikkelingsstoornissen tijdelijk van aard kunnen zijn. Kinderen vallen vaak op omdat zij op een speciale manier aandacht vragen en aan die manier moet niet direct een negatieve lading worden gegeven. Jonge kinderen hebben tevens het vermogen hun gevoelens met hun lichaamstaal uit te drukken. De pedagogisch medewerker zal daar vanuit zijn taakopvatting open voor staan door binnen de groep individuele aandacht te hebben en te geven.

De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang kunnen ook observaties uitvoeren bij zorgen over een kind. Observaties in de buitenschoolse opvang zijn erop gericht te kunnen signaleren dat er iets aan de hand is, niet wat. Het geven van diagnoses en prognoses is niet de deskundigheid van de pedagogisch medewerkers. Een verkeerde inschatting van de observatie roept onnodige ongerustheid op bij de ouders en kan nadelig zijn voor de relatie met de ouders. Overleg tussen ouders en medewerkers van de buitenschoolse opvang is daarom erg belangrijk.

4.10 Mentorschap

Bij de BSO wordt aan ieder kind een mentor toegewezen. De mentor is hier eveneens de pedagogisch medewerker die op de leefgroep van het kind werkt en het kind regelmatig ziet. Voor de buitenschoolse opvang geldt niet de verplichting om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind periodiek besproken wordt met ouders, dit gebeurt alleen wanneer de mentor of de ouders aangeven dit wenselijk te vinden. Daarnaast is de mentor niet alleen het aanspreekpunt voor ouders maar ook voor het kind zelf. Als het kind zelf graag een gesprekje wil kan hij/zij hiervoor bij de mentor terecht.

In de praktijk:

- Elk kind krijgt een mentor toegewezen
- De mentor is het aanspreekpunt voor zowel ouders als voor het kind zelf
- De ontwikkeling en het welbevinden van het kind wordt alleen besproken indien dit nodig wordt geacht door het kind, de ouders of de pedagogisch medewerker

Om de ontwikkeling van het kind goed te kunnen volgen moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en de ontwikkeling van het kind. De mentor is dan ook een pedagogisch medewerker die werkt op de leefgroep van het kind. Hier moet rekening mee gehouden worden tijdens de verdeling.

De verdeling van het mentorschap onder de pedagogisch medewerkers ziet er als volgt uit:

- Iedere vaste pedagogisch medewerker heeft eigen mentorkinderen (ook de pedagogisch medewerkers met een tijdelijk contract van minimaal 6 maanden) hebben hun eigen mentorkinderen
- De mentor werkt op de leefgroep van het kind
- we denken er bij de verdeling aan dat broertjes en zusjes bij dezelfde mentor geplaatst worden, mits ze bij elkaar op de groep zitten of de mentor op beide leefgroepen werkt.
- Het mentorschap wordt in principe niet gewisseld op verzoek van ouders, de pedagogisch medewerkers of het kind zelf. Er zal namelijk te veel geschoven moeten worden in mentorschappen om dit te kunnen bewerkstelligen. In hele specifieke gevallen kan er een uitzondering gemaakt worden op deze regel.

Mentor-Oudergesprekken

Oudergesprekken worden gevoerd door de mentor. De mentor doet dit in principe alleen. Wanneer een mentor tijdens een inwerkperiode of om een andere reden een oudergesprek samen met een collega wil voeren, moet hiervoor toestemming aan de teamleider gevraagd worden. Indien nodig nodigen we ouders uit voor een gesprek over het welbevinden van hun kind. Kinderen vanaf 8 jaar worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij dit gesprek. Tijdens de haal- en brengmomenten is er tijd voor een korte overdracht, maar niet om diep in gesprek te gaan over de kinderen. Ouders kunnen de mentor tijdens schoolvakanties bij het brengen informeren over hun kind.

Buiten de schoolvakanties kunnen ouders voor de middag begint de mentor telefonisch of per email informeren over hun kind. De mentor of een andere pedagogisch medewerker informeert ouders bij de haalmomenten over hun kind. Wanneer kinderen zelfstandig naar huis toe gaan worden ouders, indien nodig, telefonisch geïnformeerd. Ouders kunnen een gesprek aanvragen met de mentor. Als een mentor zich zorgen maakt over de ontwikkeling of het welbevinden van een kind, maakt deze een afspraak met ouders. Het doel van dit gesprek is dat de mentor haar zorgen kenbaar maakt aan de ouders. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat wordt opgenomen in het dossier van het kind.

Mentor-kindgesprekken

De mentor is tevens het aanspreekpunt voor het kind. De mentor is er verantwoordelijk voor dat er regelmatig een gesprekje plaatsvindt met het kind waarvan zij mentor is. Dit kan een informeel gesprek zijn. Het gaat erom dat de mentor zich verantwoordelijk voelt voor het welbevinden van het kind en zich actief opstelt naar het kind toe.

4.11 Zieke kinderen

Wanneer een kind een ziekte heeft (of bijvoorbeeld een levensbedreigende allergie), wordt vooraf advies gevraagd bij de ouders over de wijze van handelen in noodsituaties. Deze specifieke handelingen moeten bekend zijn bij alle medewerkers in de buitenschoolse opvang.

Ouders van deze kinderen sluiten voor plaatsing met Djoy een aparte overeenkomst af waarin de pedagogisch medewerkers vrij worden gesteld van alle aansprakelijkheden. Dit geldt ook in geval van medicijngebruik.

Binnen de buitenschoolse opvang geldt de regel dat zieke kinderen de buitenschoolse opvang niet kunnen bezoeken. De redenen daarvoor zijn dat de locaties daar niet voldoende voor toegerust zijn en het in een aantal gevallen in verband met infectiegevaar, overdracht of besmettingsgevaar is uitgesloten dat een kind een locatie bezoekt. Om te bepalen of een ziek kind de buitenschoolse opvang nog wel of niet meer kan bezoeken hebben wij een protocol opgesteld waar wij naar handelen.

Bij het opstellen van dit protocol zijn wij uitgegaan van de richtlijnen van de GGD en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

4.12 Kinderen met een handicap of beperking

Ook kinderen met een handicap of beperking zijn welkom op de buitenschoolse opvang van Djoy.

De toelating van kinderen met een handicap of beperking gebeurt in nauw overleg met de ouders en eventueel hulpverlenende instanties. Elke vraag wordt apart bekeken op de volgende punten:

- Kan de buitenschoolse opvang het kind bieden wat het nodig heeft?
- Zijn er speciale voorzieningen nodig?

Na plaatsing is er regelmatig overleg met de ouders en eventuele andere betrokken instellingen die het kind bezoekt. Doel van het overleg is een zo goed mogelijk en afgestemde begeleiding van het kind.

4.13 Zindelijkheid

Djoy heeft de insteek het beleid zo veel mogelijk aan te laten sluiten op het beleid van de scholen ten aanzien van zindelijkheid. Voor Djoy zijn de volgende zaken doorslaggevend voor ons zindelijkheidsbeleid:

- Hygiënische overwegingen
- Gevoel van veiligheid bij kinderen
- Goed overleg met en informatieverstrekking en advisering aan ouders
- Afstemming met school

Kinderen die jong zijn en net op de buitenschoolse opvang zijn, vallen nog wel eens terug. Dit kan komen door de grote veranderingen (spanning) die het kind meemaakt. De onbekende buitenschoolse opvang waar het kind wellicht nog geen veilig gevoel heeft, grote overgang van kinderdagopvang naar buitenschoolse opvang, een nieuwe school, etc. Lang niet alle kinderen durven op de buitenschoolse opvang naar het toilet te gaan. Andere oorzaken kunnen zijn: koppigheidsproblemen, autoriteitsconflicten, gebrek aan zelfvertrouwen, maar er kan natuurlijk ook een medische oorzaak aan ten grondslag liggen. Echter, de buitenschoolse opvang is, in tegenstelling tot de kinderdagopvang, niet ingericht op kinderen die niet zindelijk zijn.

Tijdens het intakegesprek wordt de ouder gevraagd of zijn kind zindelijk is. Mocht dit niet zo zijn, dan wordt afgesproken dat er wordt gestreefd dat het kind binnen een maand zindelijk is. Mocht de situatie niet veranderen, dan wordt er een actieplan opgesteld. In het uiterste geval kan Djoy de opvang beëindigen. Binnen het beleidskader kan het nodig zijn afwijkende afspraken voor een bepaald kind te maken. Te denken valt bijvoorbeeld aan kinderen met een medisch probleem.

De uitgangspunten van het zindelijkheidsbeleid worden duidelijk gecommuniceerd naar pedagogisch medewerkers, oudercommissies en ouders.

5. Veiligheid, gezondheid en continue kwaliteit

5.1 Protocol signaleren kindermishandeling

Het welbevinden van de kinderen staat bij ons hoog in het vaandel. Niet alleen om deze binnen de opvang zo groot mogelijk te houden maar wij vinden het belangrijk dat een kind het naar zijn zin heeft en zich prettig voelt, bij ons, op school, thuis en elders. De signalen die het kind hierop afgeeft nemen we altijd serieus. Ook als het kind aan ons laat merken dat het wat minder gaat.

Onder kindermishandeling verstaan we lichamelijke mishandeling, lichamelijke verwaarlozing, psychische verwaarlozing, seksueel misbruik, vrouwelijke genitale verminking en eengerelateerd geweld. Kinderopvangorganisaties zijn verplicht zich te houden aan de Meldcode en het protocol Kindermishandeling. De meldcode omvat een stappenplan over hoe wij handelen bij:

- Een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling
- Een vermoeden van misbruik door een beroepskracht
- Seksueel overschrijdend gedrag door een medewerkster of kinderen onderling
- Een vermoeden van vrouwelijke genitale verminking en eengerelateerde kwesties.

Bij een vermoeden van kindermishandeling zullen wij dit allereerst bespreekbaar (proberen te) maken met de ouders. Ook zullen wij dit vermoeden onderzoeken. Wanneer wij op basis van ons onderzoek een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling blijven houden kan dit leiden tot een melding bij Veilig Thuis. Daarnaast zullen wij een signalering afgeven binnen de Verwijsindex. De Verwijsindex brengt de beroepskrachten uit verschillende organisaties die met hetzelfde kind te maken hebben met elkaar in contact als zij beiden risico's signaleren met betrekking tot de verdere ontwikkeling van een kind. Op deze manier kan er een gezamenlijke aanpak van de problematiek van het kind en het gezin gevormd worden. Ook het signaal wat afgegeven wordt binnen deze index wordt met de ouder besproken. De protocollen staan ter inzage in de groepen.

5.2 Risico-inventarisatie

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat ieder kinderdagverblijf een uitgebreide risico-inventarisatie doet, hier een actieplan aan koppelt en dit plan evalueert.

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarbij zien ze geen gevaar, dit moeten ze leren. Omdat het voor de pedagogisch medewerkers onmogelijk is om elke minuut van de dag alle kinderen in de gaten te houden, is een veilige omgeving van groot belang. Hierbij is er een

spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Niet alle veiligheidsrisico's kunnen worden afgedekt, wel moet de kans op ernstig letsel voorkomen worden. De toezichthouder (GGD-inspecteur) controleert de veiligheid en de gezondheidsaspecten van de kinderopvang aan de hand van de actieplannen van de buitenschoolse opvang en voert elk jaar een aantal aangekondigde (of onaangekondigde) inspecties uit. Ieder jaar wordt een risico-inventarisatie van de veiligheids- en gezondheidsaspecten uitgevoerd door de medewerkers, waarbij vooral door de ogen en vanuit het gedrag van kinderen gekeken wordt. De inventarisatie van de buitenschoolse opvang is gericht op: Welke risico's lopen de kinderen? Hoe groot is daarbij de kans op ernstig letsel voor een kind? De combinatie kans en ernst is een maat voor de urgentie. De actieplannen en het gezondheids- en veiligheidsverslag naar aanleiding van de door de groepshoofden uitgevoerde risico-inventarisaties wordt uitgevoerd door de leidinggevende. De actieplannen omvatten de volgende onderdelen: risico, maatregelen, door wie de maatregelen worden genomen, streefdatum, datum gerealiseerd.

5.3 Gezondheid en hygiëne

Om de veiligheid en gezondheid zo goed mogelijk te kunnen waarborgen, handteren wij het beleidsplan veiligheid en gezondheid. Hierin staat omschreven hoe wij omgaan met hygiëne, grote en kleine risico's. Het beleidsplan veiligheid en gezondheid wordt desgewenst op papier verstrekt.

5.4 de GGD

GGD Haaglanden houdt toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang (Wko) door inspectie bij de kinderopvang:

- kinderdagverblijven (KDV)
- buitenschoolse opvang locaties (bso)
- gastouderbureaus
- gastouders

Dit doen zij in opdracht van de 9 gemeenten in de regio Haaglanden: Den Haag, Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Zij controleren of een locatie voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen. Op basis van deze inspecties stellen wij een inspectierapport op.

Een inspectiebezoek vindt altijd onaangekondigd plaats. Het kan bijvoorbeeld bestaan uit:

- een controle van documenten;
- observaties van de pedagogische praktijk;
- schriftelijk of persoonlijk contact met de oudercommissie;
- gesprekken met medewerkers en/of locatiemanager.

Wil je weten wat een toezichthouder beoordeelt? Dit hangt samen met het type onderzoek. Denk bijvoorbeeld aan zaken als:

- diploma;
- inschrijving en koppeling in het Personenregister Kinderopvang (PRK);
- pedagogisch beleidsplan en pedagogische praktijk;
- de inrichting en het gebruik van alle ruimtes waar kinderen gebruik van maken;
- veiligheids- en gezondheidsbeleid en uitvoering in de dagelijkse praktijk;
- aantal beroepskrachten in verhouding tot het aantal aanwezige kinderen.
- Na het inspectiebezoek legt de toezichthouder zijn bevindingen vast in een rapport. Dit inspectierapport geeft een overzicht van:
  - de getoetste eisen;
  - wat de toezichthouder heeft geconstateerd;
  - wat haar/zijn beoordeling is;
  - het advies aan de gemeente.

Het inspectierapport sturen wij op naar de kinderopvang én de betreffende gemeente. Voldoet een kinderopvang (deels) niet aan de kwaliteitseisen? Dan adviseren wij de gemeente om passende maatregelen te nemen. Inspectierapporten zijn openbaar en in te zien op de website van het Landelijk Register Kinderopvang. Je vindt in dit register onder andere een samenvatting bij elk rapport.

Rol gemeente

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kinderopvang en besteden deze taak uit aan de GGD. Op basis van ons advies kan de gemeente maatregelen nemen wanneer een locatie (deels) niet voldoet aan de geldende eisen.

Wat te doen bij signalen/klachten?

Informatie voor ouders

Het kan zijn dat je niet tevreden bent over de kwaliteit van de kinderopvang. In dit geval neem je eerst contact op met het kindercentrum om je zorgen te bespreken. Als je er niet uit komt, kun je de klachtenregeling volgen van het kindercentrum.

Klachtenregeling

Ieder kindercentrum of gastouderbureau heeft een klachtenregeling. De klachtenregeling bestaat uit een interne regeling (waarbij je in gesprek gaat met de leidinggevende of directie) en een externe regeling. Je kunt dan de klacht neerleggen bij een onafhankelijke klachtencommissie. Dit is het Klachtenloket Geschillen Kinderopvang.

Melding bij de GGD

Je kunt de afdeling Toezicht Kinderopvang van GGD Haaglanden ook bellen met je zorgen. Bij het behandelen van een melding zullen wij je vragen om de situatie zo concreet mogelijk weer te geven en te laten weten welke stappen je eerder hebt genomen om de situatie te verbeteren.

Je kunt bij de GGD ook anoniem een melding doen. Dit betekent dat wij je melding vertrouwelijk behandelen en het kindercentrum niet op de hoogte wordt gesteld van je identiteit. Als een melding anoniem is, betekent dit mogelijk wel dat de GGD minder effectief kan optreden.

Bij een geschil over de inhoud van de overeenkomst tussen de ouder en het kindercentrum neem je contact op met het bovengenoemde Klachtenloket.

6 Waarden en normen

6.1 Waarden en normen

De tijd waarin wij leven en de cultuur waar wij deel van uitmaken, evenals het sociale milieu waarin wij zijn opgegroeid of waarin wij leven, alsook onze levensomstandigheden, bepalen sterk onze ideeën en visie over het opvoeden. Het kind is in interactie met die omgevingsfactoren. Opvoeden is stimulans geven aan die interactie en dat op een zodanige wijze, dat het kind weerbaar en zelfstandig wordt en actief kan deel nemen aan die maatschappij. Kinderen moeten de kans krijgen zich de waarden en normen eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen voortdurend een rol.

Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; zij veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving.

Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. Zo is bijvoorbeeld de norm behorende bij de waarde respect hebben voor elkaar, dat pesten, schelden en slaan niet worden toegestaan.

6.2 Visie op het opvoeden met de verschillen in waarden en normen

Nederland heeft een samenleving die bestaat uit mensen met verschillende culturele achtergronden.

Dit toont zich in verschillen in levensovertuiging, geloof, gezinssamenstelling, afkomst uit stad, platteland of buitenland. Leren omgaan met deze samenleving betekent dat kinderen moeten leren met deze verschillen tussen mensen om te gaan.

De pedagogisch medewerker zal binnen het team en met de ouders bespreken hoe in de praktijk omgegaan zal worden met verschillen in waarden en normen. Dit houdt geen aanpassen in, maar inpassen. Dat geldt voor ouders en pedagogisch medewerkers en dat is een wederzijds proces. De individuele pedagogisch medewerker en het team zullen de eigen waarden en normen over opvoeding steeds ter discussie stellen om daarmee inzicht te krijgen in het eigen gedrag en opvattingen en de eventuele vooroordelen die daarmee samenhangen in relatie tot andere culturen.

Een pedagogisch verantwoorde opvang die in het verlengde staat van de thuissituatie vergt goed overleg met de ouders. Openheid en wederzijds respect staan daarin centraal. Andere ideeën over opvoeding moeten bespreekbaar zijn en pedagogisch medewerkers en ouders kunnen zo leren met de verschillen om te gaan en oog te hebben voor overeenkomsten.

7 Ouders en klachtenregeling

7.1 Samenwerking en afstemming met ouders

Het begeleiden van kinderen gedurende een aantal dagen per week betekent ook opvoeden: omgangsregels, huisregels en begeleiden naar zelfstandigheid. Dit alles in samenspraak met ouders.

Djoy stelt met nadruk dat de opvang een aanvulling moet zijn op de gezinsopvoeding. Zij stelt zich op als dienstverlener. Ouders zijn de eerst verantwoordelijken en hebben de regie over de zorg en opvoeding van hun kinderen.

De buitenschoolse opvang is verantwoordelijk voor dat deel, waarin zij de kinderen opvangen, waarvoor zij een overeenkomst met de ouders hebben afgesloten. Hierbinnen is het van belang dat er sprake is van een goede samenwerking.

Ouders en pedagogisch medewerkers zijn betrokken bij hetzelfde kind en deze betrokkenheid vraagt om overleg, afstemming en uitwisseling. Dit vraagt van de buitenschoolse opvang een visie op eigen identiteit en van hieruit: omgang met kinderen en ouders. Bij de buitenschoolse opvang krijgt het kind een mentor, die voor ouders en kind een vast aanspreekpunt is en de gang van zaken rond het kind en het welbevinden bewaakt.

7.2 Samenwerking met ouders

Het beleid ten aanzien van de ouders is meer dan alleen het delen van de opvoedingsverantwoordelijkheid. Uiteraard neemt de afstemming van de zorg en het pedagogisch handelen een belangrijke plaats in. Ouders willen zich verzekerd weten van een plaats waar hun kind zich vooral beschermd, vertrouwd en plezierig voelt. De kwaliteit van de kinderopvangvoorziening, dan wel het welzijn van een kind tijdens de opvang, is in sterke mate afhankelijk van de relatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers.

In dit Pedagogisch beleidsplan kan Djoy alleen haar aandeel daarin beschrijven. Het hangt van het vertrouwen tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers af of ouders bereid zijn mededelingen te doen over de thuissituatie. Kinderen waarvan de ouders problemen hebben (bijvoorbeeld: relationeel, financieel, medisch), zullen de eventuele

spanningen die dit met zich meebrengt meenemen naar de kinderopvangvoorziening. Pedagogisch medewerkers die met dergelijke omstandigheden bekend zijn, zullen extra alert zijn op een kind uit die thuissituatie.

Voorafgaand aan de plaatsing vindt overleg plaats tussen pedagogisch medewerkers en ouders over de waarden en normen die beide partijen in dit kader hanteren en waar de grenzen liggen van de wederzijdse aanpassing. Met de ouders vindt regelmatig overleg plaats over het welzijn van hun kind(eren). Zeker ook op het moment dat de ouders of de pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling van het kind en eventueel doorverwijzing naar derden wenselijk is.

Tijdens het ophalen van de kinderen is er gelegenheid voor de pedagogisch medewerkers en de ouders om elkaar kort over het kind te informeren. Een goede uitwisseling over het kind is voor de pedagogisch medewerkers erg belangrijk. De pedagogisch medewerker kan mede hierdoor het welzijn en gedrag van het kind afleiden. Ouders bepalen uiteraard zelf de grens met betrekking tot datgene dat zij aan de pedagogisch medewerkers willen doorgeven. Aan de andere kant wil de pedagogisch medewerker graag dat de kwaliteit van de relatie met de ouders ertoe leidt dat ouders de pedagogisch medewerkers inzicht willen geven in privéomstandigheden die het functioneren van het kind bij de buitenschoolse opvang kunnen beïnvloeden. Vanuit een dergelijke open relatie is ook terugkoppeling van de ontwikkeling van het kind bij de buitenschoolse opvang naar de ouders gemakkelijker. Ouders kunnen de pedagogisch medewerkers altijd advies geven en om advies vragen betreffende de verzorging en de opvoeding van hun kind. Naarmate de kinderen ouder worden groeit hun zelfstandigheid en ziet de pedagogisch medewerker van de buitenschoolse opvang de ouders minder. Een groot verschil met de dagopvang is al dat kinderen niet meer gebracht worden door de ouders; zij komen immers van school en niet van huis. De ouders moeten bovendien ook al contact onderhouden met de school. Daarnaast kunnen de kinderen steeds meer zelf verwoorden wat zij meemaken.

De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang stellen wel veel prijs op het contact met de ouders. De pedagogisch medewerkers willen bijvoorbeeld graag overleggen over wat het kind wel of niet mag.

7.3 De Oudercommissie

In een werksoort als kinderopvang is een goede communicatie een eerste vereiste. Het belang van het kind is gebaat bij goed overleg tussen ouders en pedagogisch medewerkers. Voor het management is het van belang te weten hoe bepaalde beleidsvoorstellen op de ouders overkomen.

Beleed dat gedragen wordt door alle geledingen heeft niet alleen een breed draagvlak, maar ook de meeste kans van slagen. Daarbij moet echter onderkend worden dat Djoy en ouders op enkele punten vanuit verschillende belangen zaken voorstaan. Het management ervaart vaak een spanning tussen enerzijds pedagogische belangen en anderzijds bedrijfseconomische belangen. Een goede communicatie biedt hierin mogelijkheden voor compromissen.

De communicatie tussen ouders en organisatie is onder meer geregeld middels een oudercommissie.

7.4 Klachtenregeling

Wij hopen natuurlijk dat het verblijf van uw kind bij Djoy zowel voor u als uw kind naar alle tevredenheid zal verlopen. Het kan echter altijd gebeuren dat er zaken zijn die anders lopen dan u had gewenst en/of gedacht. Natuurlijk hopen we dat u bij de dagelijkse overdracht voldoende ruimte ervaart om deze zaken met de dagelijkse leiding te bespreken.

Mochten er desondanks toch dingen zijn waar u mee blijft zitten, dan kunt u gebruik maken van onderstaande klachtenprocedure, opdat uw klacht op de juiste wijze afgehandeld wordt.

Van belang is om hier te vermelden dat u als ouder altijd het recht heeft om de landelijke

Geschillencommissie in te schakelen.

Wet klachtrecht/klachtencommissie Klachtenregeling

Wij hopen natuurlijk dat het verblijf van je kind bij Djoy zowel voor je/jullie als ouder(s) als het kind naar alle tevredenheid zal verlopen. Het kan echter altijd gebeuren dat er zaken zijn die anders lopen dan u had gewenst en/of gedacht. Natuurlijk hopen we dat je bij de dagelijkse overdracht voldoende ruimte ervaart om deze zaken met de dagelijkse leiding te bespreken.

Mochten er desondanks toch dingen zijn waar je mee blijft zitten, dan kun je gebruik maken van onderstaande klachtenprocedure, opdat de klacht op de juiste wijze afgehandeld wordt.

Van belang is om hier te vermelden dat je/jullie als ouder(s) altijd het recht heeft om de landelijke Geschillencommissie in te schakelen.

Wanneer wij een klacht ontvangen houden wij je/jullie als ouder(s) zoveel mogelijk op de hoogte van de voortgang van de behandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen 6 weken afgehandeld. Na de afhandeling van de klacht wordt de ouder een schriftelijk en met redenen omkleed oordeel op de klacht verstrekt. In dit oordeel wordt tevens een concrete termijn gesteld waarbinnen eventuele maatregelen genomen zullen worden.

Stap 1: Eerst klagen bij wie het betreft

Een klacht over de bejegening door een pedagogisch medewerker dient in eerste instantie met de desbetreffende pedagogisch medewerker besproken te worden. Zo nodig kan de directie hierbij een bemiddelende rol spelen. Heeft u een klacht over beleidszaken (pedagogisch beleid, dagelijks beleid, hygiëne) dan kunt u dit het best met de directie bespreken. U kunt een klacht zowel schriftelijk als mondeling indienen.

Stap 2: Een klacht indienen bij de directie

Voelt u zich door de directe betrokkene niet of onvoldoende gehoord, dat kunt u altijd bij de leidinggevende terecht met uw klacht. Zij zal samen met u en de betrokkene(n) een oplossing proberen te zoeken. Dit gesprek vindt binnen 2 werkdagen plaats.

Stap 3: Een klacht indienen bij de oudercommissie

De oudercommissie is er om uw belang en die van uw kind(eren) te vertegenwoordigen. U kunt te allen tijde mondeling of schriftelijk met uw klacht terecht bij de oudercommissie.

Indien gewenst zal de oudercommissie de klacht namens u inbrengen bij de directie of bemiddelen bij de afhandeling van uw klacht.

Stap 4: Een formele klacht indienen

Wanneer eenzelfde klacht zich opnieuw voordoet of wanneer de klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld door de pedagogisch medewerker of leidinggevende, heeft u de mogelijkheid een formele klacht in te dienen bij de Geschillencommissie.

De Geschillencommissie legt vast hoe de klachtencommissie samengesteld wordt en hoe een objectieve behandeling van de klacht gewaarborgd kan worden.

Wet klachtrecht/klachtencommissie

De Geschillencommissie schrijft voor dat kinderopvangorganisaties op zorgvuldige wijze met klachten van ouders omgaan. De wet schrijft voor dat elke kinderopvangorganisatie een klachtenregeling opstelt en ouders over deze regeling informeert. Ook is elke kinderopvangorganisatie verplicht om een klachtencommissie te hebben dan wel hier deel van uit te maken.

De klachtencommissie moet uit minimaal drie personen bestaan en de voorzitter mag zelf niet werkzaam zijn bij of voor de instelling. Leden van de klachtencommissie mogen niet persoonlijk betrokken zijn bij het onderwerp of de gebeurtenis waar de klacht betrekking op heeft.

De klachtencommissie maakt bij het onderzoeken van de klacht gebruik van het principe dat de verschillende betrokkenen de kans krijgen hun argumenten en opvattingen toe te lichten. Dit dient schriftelijk of mondeling plaats te vinden. Djoy heeft zich aangesloten bij de landelijke Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl. De Geschillencommissie is voor alle ouders van elke organisatie toegankelijk en kent geen financiële drempel. In principe is elke klacht behandelbaar. Voor het indienen van een klacht bij de Geschillencommissie is het niet noodzakelijk dat de klacht eerste intern gemeld wordt bij Djoy. U kunt als ouder direct naar de Geschillencommissie stappen. Een uitspraak van de Geschillencommissie is bindend. Aangesloten organisaties beloven de uitspraken van de commissie na te komen. Djoy is aangesloten bij SKK onder nummer 3150 (website www.degeschillencommissie.nl).

